

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

KARÁCSONY.

Irta: *Hein György* hadnagy-számvivő.

A dermesztő, kemény hideg alább hagyott. Már három napja — majdnem szüntelenül — hull a hó, a mely vastag fehér lépellel fedi be a földet. A merre csak a szem ellát, mindenütt szüziesen tiszta fehérség csillog, a melyet csak itt-ott szakít meg egy-egy barnás folt. A messze távolban az erdő sötétje elvész a rája nehezedő hótömegben s a láthatárt a hegykolosszus árnyvonalai zárják be, melyek sejtelemszerűen válnak el a különben világos és csillagos éjszakától. Lélekemelő, csudásan tiszta szép éjszaka volt. A fák — teleszórva a hold méla fényében gyémántszerűen tündöklő hókristályokkal — mindmegannyi óriási karácsonyfának tetszik, a melynek díszítését maga a természet végezte.

És e néma fehérség balotti esendjét mi sem zavarja meg, dacára annak, hogy ma van a szent este, a mely örömet és meglegeledést teremt a paloták parkettás termeiben s a gunyhók sárföldes szobácskáiban egyaránt. A karácsonyfák gyertyái már teljes pompájukban fénylenek s mystikus világítást terjesztenek maguk közül. Messziről nézve, az a néhány világos ablak azért égő jelvényképe a fehér halálnak e rejtelmes birodalmában.

Este kilencz óra lehetett. A község esendes utcáján egy egyenruhás alak haladt. Hatalmas termetű, vállas férfi: a helységben állomásozó őrs parancsnoka. Hihetőleg egy magánésaládnál volt, mert csak kard van az

oldalán és most hazaiyekszik... Tényleg ő az, mert ime átvág az utcán s a szomszédban levő laktanya felé veszi útját.

A mint a sarkot elhagyja, hirtelen megáll s egész figyelmét egy pontra irányítja. Kiválóan fegyvelmezett idegei lehetnek, hogy meglepetésének hangos szavakkal nem ad kifejezést, mert a mit lát, az éppen nem mindennapi dolog.

Kovácsék ablaka előtt a tornáczon egy darócruhába öltözött marezona férfi áll, a ki összekulcsolt kezeivel az ablakpárkányra támaszkodva, az ablakfüggöny egy résén át figyeli a kivilágított szobában történőket.

Az őrmester visszahuzódik a sarokra, a honnan elég jól látja azt az embert a nélkül, hogy felfedeztetésétől tartania kellene, a mennyiben egy palinkkerítés meg lehetős fedezéket nyújt neki.

— Vajjon tényleg Kovács volna?... Hogyan kerül ez ide? a mikor még hátra van egy teljes esztendeje!... fűzi tovább gondolatait. — De annak kell lennie, mert a Bundás másképp megugatná, holott előtte fekszik, nagy otromba fejét oda dörzsöli hozzá s olyan hangokat hallat, mint mikor a hü kutya rég nem látott gazdáját újból felismeri.

— Szegény Kovács! Biztosan megszökött a fegyházból s most csak sulyosítja helyzetét, a mely amúgy is elég vigasztalan. Öt évi fegyház mégis sok volt azért a

Első magyar vill. erőre berend. hangzer-gyár

honvédség, valamint a m. kir. esendőség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ooskai és a szabadelmaszotti Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Arjegyék minden hangszerről külön küldetnek. Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára. 6

duhaj, mihaszna és izgága Molnárért, a kibe belefojtotta a lélekzetet.

Úgy történt a dolog, hogy Molnár egy táncmulatság alkalmával — rendes szokása szerint — nagyon sokat vett be a jóból s ittás állapotában mindenibe belekötött. Nem használt neki egy-egy barátságos oldalbalökés sem, ő annál jobban duhajkodott, sőt annyira ment, hogy az éppen utjába eső Kovácsnét átölelte és megcsókolta. Az asszony sikoltozására odarohant a férje, a sármsóni erejű Kovács, a ki Molnárt ezért az illetlenségért ököllel úgy vágta föbe, hogy az vérbeborultan rogyott össze s rövid időre rá, ott a kocsmaszobában meghalt.

Meg volt a baj s Kovácsnak el kellett hagynia gazdaságát, el kellett válnia a családi tűzhely melegétől, vissza kellett hagynia fiatal feleségét egy apró csepp kis leánykával, a ki akkor kezdett éppen járni és csak csogni. Az előbb asszonykacagástól viszhangzó ház egyszerre kihaltak látszott; beköltözött oda a könny, a szenvedés és nélkülözés. A mikor a férj elbucuszott szerető hitvesétől, majd megszakadt a szive, mert a csapást csak még növelte az a — máskülönben örvedes tény — hogy neje már a második gyermeket is szive alatt hordta.

Azóta három év telt el. A fiatal, élete virágában állott asszony, megfosztva a természetes támaszától, éjjelt nappallá téve, fáradhatatlanul dolgozott, hogy megkeresse a mindennapi kenyeret s a létért folytatott e kiméretlen harcban elfonnyadt. Csak két kis gyermekében talált némi örömet s csak az a határtalan szeretet, a mely őt férjéhez kötötte, erősítette meg annyira a lelkét, hogy nagy bánatában, fájaldalmában össze nem roskadt. Estende — a mikor kicsinyei már aludtak — órák hosszát imádkozott s háborgó lelke az imában megnyugodott.

Helyzetéről férjét gyakran értesítette levélben; sohasem panaszkodott, hanem türt hallgatagon. A levelek tele voltak a gyermekek apró örömeivel. A Böske már iskolába jár, a kis Gyuszi meg már milyen nagy erős legény; azt mondják, tisztára az apja.

Kovács pedig, a ki különben a mintaképe volt a szorgalomnak és igyekezetnek, minden levél után napokig, mintha ki lett volna cserélve. Nem tudott dolgozni, sirt, mint a gyermek, úgy hogy mindenki megsajnálta. Vagy két hete újból kapott levelet s abban a felesége arról értesítette, hogy a kis Gyuszi nagy beteg volt, de most már jobban van. Egész megtörve lépett a feyházigazgató elé s könnyek között kérte, hogy engedje buza, ha csak egy órára is, mert hátha meghal az ő fia, a nélkül, hogy ő láthatta volna. Kérelmét — természetesen — nem lehetett teljesíteni s Kovács azóta egész megtörtén, minden kedv nélkül végezte mindennapi munkáját. Hiába volt minden biztatás, vigasztalás, azóta szavát sem lehetett hallani.

Karácsony estőjén azután újból erőt vett rajta a honvágy; látni akarta övét; ölébe akarta venni kicsinyeit, a kik atyjukra nem is emlékeznek; látni akarta nejét, a ki a legnagyobb nélkülözések között anyagi türelemmel várja a szabadulás óráját... Nem nézte ő a veszélyt, nem tettének végzetes következményeit, csak szabadulni akart minden áron... vágyott haza családjához!

S mintha a jó Isten meghallgatta volna szíve hő óhaját és segíteni akart volna rajta: észrevétlenül kijutott a szabadba... Azután, a hogy csak bírták lábai, rohant torony iránt hazafelé s most ott áll házájuk ablaka előtt s gyönyörködik abban a képben, a mely után háborgott lelke annyira sóvárgott.

A kicsiny szobában szegényesen díszített karácsonyfa áll, rajta néhány gyertya ég. Előtte tórdel neje a két kis gyermekkel, a kik kis kacsoikat összetéve hangosan mondják az esti imát anyjuk után. A leánya lehajtott szoszke fejcsékéjével olyan, mint egy földre szállott anygalka, a kis fiu ellenben tágra nyitott szemekkel hámul a karácsonyfára s pöszén szóttagolja az imádságot.

A künn levő férfinak e kép láttára könnyek gyűlnek a szemébe s a mikor gyermekei ártatlan ajkairól felhangzik az ima vége:

«Óh édes jó Istenkém kőrünk szépen,
Jó atyánkat vezess vissza hozzánk épen
Amen!»

akkor az erős férfi hangosan felzokog s térdre roskadva el-elfuló hangon ismétli gépiemen: Amen... Amen!

Az asszony a zokogásra felneszel s a mig gyermekei örömtelt szívvel nyulnak kis játékaik után, lömegy a konyhába s sejtelenül remegő szívvel nyitja ki az ajtót.

— Ki az?

— Örzse!... János!... s a következő pillanatban a hű asszony ott csüng a szeretett férj mellén s ajkaik egy hosszú, forró csókban találkoznak.

A váratlan viszontlátás öröme azonban csak egy pillanatig tart. Az asszony kibontakozik az ölelő karokból s szorongó szívvel kérdi:

— Megszabadultál?

— Megszöktem!... Látni akartalak benneteket!

— Istenem! Istenem! Mi lesz ebből? — sóhajt az asszony.

— Nem lehetek róla — válaszol a férj. — Hadd menjek be a gyerekekhez, mert megszakad a szívem... Még az éjjel úgy is visszamegyek!...

Belépnek a konyhába s az ajtó újból bezárul.

— János! — suttog az asszony — ne ebben a ruhában!... Ne lássanak így a gyerekek!... Ez első szobában öltözz át, majd bivlak...

A férfi meggy átöltözni, az asszony pedig visszatér u

A legjobb órák, 47

legszolidabb ékszeresek, egyszerűtől a legdrágábig, úgy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden,
Javitások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

kicsinyekhez. Ezalatt pedig az őrmester észrevétlenül elfoglalja az ablaknál a férj helyét. A fiucska, kezében a mézeskalácsos lovaskatonával már elaludt, a kis leányka is, fáradtan az imádságtól és érezve az alvás idejét, élében bábujávnál szintén álmosan nyujtózódik öcséje mellett.

— Tán jobb is volna — gondolja az asszony — ha elaludnának — s azzal siet őket levetkőztetni. A kis fiucska fel sem ébred és a kis leány is, mire az apa átöltözve lábujhegyen belép a szobába, szintén alszik.

A meggyötört ember szó nélkül letérdel az ágy elé, végigsimogatja szeretteit, csókot lehel ajkukra s azután átöleli nejét, a ki örömeiben, de egyuttal fájdalomában is leroskad férje mellé s szemekből újra megered a könny, visszafojtva minden szót.

Az őrmester — nem óhajtja további tanuja lenni e jelenetnek — gondolataiba mélyedve nesztelenül távozik.

— Mitevő legyen?... Elfogja ezt az embert most, a mikor tele van szive, háborog a lelke?... Nem, erre nem viszi rá lelkiismerete... Tenni azonban kell valamit!... De mit?... tépelődik magában. Pár pillanatra megáll s azután irányt változtatva nem a laktanyába, hanem azon az uton, a melyen jött, sietve távozik. Nemsokára Nagy Sándor, Kovács komájának az ablakán zörög. Még fenn vannak, várják az éjféli misét.

— Ki az? — hangzik belülről.

— Jöjjön csak ki egy szóra hátyám, én vagyok, az őrmester!

— Jövök!

— Baj van hátyám! — vonja félre Nagyt.

— Csak nem ég a ház?

— Dehogyan, csakhogyan nem látszik a füstje... Megszökött a János, ott van a gyermekeinél! Mindenestre észrevették a szökést s talán nemsokára itt is lesznek érte; akkor pedig ugyancsak teljesen kitölti az öt évet.

— Hát mit csináljak? — kérdi meglepődve Nagy, a kit ez az értesítés teljesen kihozott a sodrából.

— Azt gondolnám, befogna a szánkóba, aztán visszaviúné a Jánost, még mielőtt érte jönnének. Másfél óra alatt megjárná az utat...

— Meglesz, csak hozom a gubámat. Ne szóljak oda-bent? — mutat hátrafelé a szobára.

— Mondja azt, hogy el kell mennie, de éjféltre visszajön. Aztán hajtson oda a ház elé.

Elváltak. Az őrmester újból elfoglalta leshelyét, Nagy pedig pár perc múlva a ház előtt állott.

— Meujen he — szól neki az őrmester s sietessen Kovácsot.

Az ablakzörgésre az asszony ijedten felsikolt, mire a gyermekek nyugtalanok lesznek. Kovács felemelkedik s halotthálványan nyitja az ajtót.

— Dicsértessék — kezdi Nagy. — Azt gondolnám János, hogy mehetnénk. Itt vagyok a szánkóval!

— Honnan tudja koma, hogy eljöttem?

Nagy hátramutat az őrmesterre.

— Siessen Kovács! — sürgöti ez is.

— Megyek!

Kovács még egyszer megcsókolja apró gyermekeit, megöleli félholtra ijedt nejét s azzal — már újra rálakulában — indul a szánkó felé. Még egy isten hozzád-ot a kapuban álló, zokogó hitvesnek s azután a szánkó — a melyen az őrmester is helyet foglal — elvágat.

A faluból kiérve, letér a dűlőre s vágatva halad a város felé. Egy óra múlva, senkivel sem találkozva, megállnak a fegyház előtt.

Csevegés... kapuuyítás... és Kovács újból biztos helyen van.

Az országúton hamarabb érnek haza.

Nagy bezörög Kovácsnének:

— Őrzse!... Nincs haj!

— Hála Istennek! — sóhajt fel megkönnyebbülten a zaklatott kedélyű asszony.

*

Éjféli van... A harang hívó szavára megtelik a templom ajtatos hívőkkel... Felhangzik az orgona bugó szava... megkezdődött a misé.

Az őrmester elkésvé érkezik a templom elé, a hol a Kovács elfogatására kirendelt börtönörökkel találkozik.

— Kovács visszament — szól a bálnuló börtönöröknek — már bent van a fegyházban.

A templomból harangzugás közepett kihullatászik a miséző pap éneke:

Gloria in excelsis Deo!

A bűnös lélektana.

Szemelvények dr. Kármán Elemér nagyváradi kir. ügyész, bazonczi művészből.

Babona és büntett.

A babona az előző századok vallási, természettani fel-fogásából, kegyetlenségéből és tudatlanságából származott át a XX. századba s a néplelek egyik legérdekesebb mozzanata. A büntettel való kapcsolata kétféle: tényezője, előidézője számos büntettnek, másfelől a büntettes rejtelmeskedő lelkiületének jellemzője. E téren a babona sokkal nagyobb szerepet játszik, mint a milyent mindaddig annak tulajdonítottak.

Fontos a szerepe mint a büntett indokának azokban az esetekben, mikor a tettes bizonyos dolgot akar megszerezni babonás czélokra: p. o. kis gyermeknek a szive, hogy az ember repülni tudjon; embereszív és embervér szerelmi és bájitalnak, lopott széna a ló meggyógyítására, airtól származó dolgok talizmánokra gyógyító czé-

Ha fáj a feje ⁷ ne tótovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmekacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ara K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készült Beretvás Tamas gyógyszerész Kispesztén. Orvosok által ajánlva. Három dobozról logy. postai szállítás.

lokra, mindezeket csak emberölés, lopás, illetve sirrablás, útján lehet előkeríteni.

Rendkívül sok bűncselekmény követték el bizonyos szerekhez fűződő babonás hit alapján. A kuruzslók, javasasszonyok mindenféle kenőcsei, cseppjei a legnagyobb mérgeket tartalmazzák, részegeskedő embernek borban, pálinkában adnak be ártalmas szereket, a melyek közt a legszörnyűbb a holt ember szájából kimert hab, ép ily rettenetes, hogy néhol epileptikusokat a hulla mosásához használt vízzel, vagy rothadó hullarészszel gyógyítják. Ide tartozik az a babona végül, hogy kis gyermekek megbecstelenítése nemi bajokat gyógyít, a mi nálunk igen elterjedt.

Nagy a száma azoknak a bűncselekményeknek, a melyeknél babonás emberek hiszékenységét és ostobaságát használják fel. Ilyen a kártyavetés, álmjósolás, tenyérből való olvasás (chiromantia) és a kincsásás.

Az előbbieket az embernek azt a sajátóságos természetét használják fel, hogy a jövő fátylát fel akarja lebbenteni, az utóbbi a meggazdagodás vágyát.

Kártyavetéssel s a tenyérből való jóslással az ország szélében és hosszában foglalkoznak a cigányasszonyok, de a fővárosban több jósnő működik, a kik még újságokban is hirdetik magukat s a kiknek házat sokszor előkelő s intelligens egyének, de leginkább nők keresik fel.

Ezek a manipulációk első láttatra igen ártalmatlanoknak és legfeljebb apró csalásoknak látszanak, de érzékenyebb lelkiéletű s különösen hysterikus egyéniségeknel végzetessé is válhatnak s az illetőt súlyos bűncselekmények elkövetésére is ösztönözhetik. Ismeretes esetek, mikor valaki megmérgezte a másikat azért, mert megjósolták neki, hogy a másik az ő életére tör. Ide sorolhatók azután azok a népholondító csodatevők — többnyire hysterikus nők —, a kik az Üdvözítőt, vagy Szűz Máriát meglátták vagy a nap bizonyos órájában vért izzadnak s a kiknek azelőtt néha még a papok is felültek. Nagyszabású csalást üznek, végül az utóbbi években az úgynevezett «spanyol kincsásók». Valaki levelet kap, a melyben el van mondva, hogy a levélíró ősei háborús régi időkben rengeteg kincset ástak el a ezimzett közelében egy helyen, küldjön pénzt utiköltségre s a levélíró eljön s a helyet megmutatja. Más esetben az ősi okmányok, a melyekben a kincses hely meg van nevezve, el vannak zálogosítva s csak kiváltásra kell a pénz. Nem is hinnők, hogy különösen vagyonos és a világban egyedül álló emberek közül mennyi ül fel ennek a bolondságnak.

A büntettes legnevezetesebb babonája egész természetesen azzal a céllal függ össze, hogy őt el ne fogják. Nagyon gyakori, hogy szükségét végzi a tett színhelyén bélsárt vagy vissza, máskor a saját véres ujjnyomait, ruhadarabjait, botokat, hogy a házörző kutya ne ugasson. Mindezekhez az a hit fűződik, hogy ha ezek a tett színhelyén hagyattak, a tettes biztosan menekül.

Ép fordítottja ennek az, hogy ha bizonyos dolgok vele vannak, biztonságban dolgozhatnak, ilyen az orvadászoknál a szentivánejen ázott páfránygyökér, tolvajoknál, de különösen cigányoknál a hulláról levágott kisuujj. Az ilyen jelenségek ép a legutóbbi időben elkövetett bűntetteknel jelentős szerepet játszottak.

A büntettes szokásaiból.

1. Hamis név és hamis külső.

A büntettes lelkületének egyik legfőbb jellemvonása a hazugság. Hazudni kell az egész világ előtt, mert különben munkáját nem folytathatja és kilétét ép úgy titkolnia kell, mint külsejét, a mely az őt üldöző hatóságot nyomra vezet. Erre szolgálnak a hamis nevek és a külső elváltoztatása.

A hamis névre az a jellemző, hogy ennek rendszerint van valami vonatkozása az illető egyén valóban létező személyi viszonyaihoz, ha másban nem, de a hasonló hangzásban. Ez az emberi léleknek sajátóságos ragaszkodása a valódihoz. Megmarad a keresztnév s a vezetéknév elütő, ez gyakori, p. o. két nemzetközi betörő neve: Czihalovszky Gyula — Hermann Gyula, Klementisz Ferencz — Baróti Ferencz. Egy pénzhamisítást üző fodrász egyik volt segédje neve alatt szerepel. Néhány betűt cserél fel: Babelből lesz Urabel, vagy szótagot: Herlog — Rehgol, a nevet megmagyarosítja lefordítás útján: erre számtalan eset van nálunk.

Leggyakoribb azonban, hogy mástól ellopott igazoló okmányok alapján azok tulajdonosának a neve alatt szerepel. Ezért Lindenau szerint, ha nagyobb szerű lopásnál igazoló papírok is lopattak el, ott «szakember» dolgozott.

Külseje elváltoztatásában is a körrel halad a büntettes. Valaha álarczoztal vagy bekormozott képpel tört be a rabló, hogy fel ne ismerjék. Ez ma már ritkán fordul elő: a büntettes, úgy mint a színész, elváltoztatja a külsejét s felhasználja a kozmetika legrefináltabb tulajdányait. Alakját soványnyá, testessé, egyenessé, hajlottá, pupossá alakítja. Járását, tartását, hangját, testmagasságát is elváltoztathatja, p. o. hosszú felső kabátban hajlitott térdrel csoszog. A félkezű hamis kezét visel, vagy az épkezű egyik karját úgy elrejtí, hogy félkezűként jelenik meg, sántit, nyomorék, úgy mint Micsinni András, a budapesti postakocsi tolvaj, a ki mint féllábn és félszemére vak koldus lopózott ki Ausztriába és még egy esendőrrrel is beszélgetett az országuton. Hamis fogakat rakat be, kaucsuk vagy viaszorral jár s a görbe orru római arczéllal jelenik meg. Szemölcsöt, anyajegyget, szeplőt állít elő kozmetikai uton, a meglevő májfoltokat, seblhelyeket, anyajegyeket arczmassage-al távolítja el. Az arczszin elváltoztatására szolgál a kendőzés: a barna arczszin könnyen lesz finom rózsássá, a chamüleon-oldattal (kalium hypermanganikum), vagy a jodtinktúra elég hosszú ideig tartó brombarnás színt állít elő.

Gyűlökezés a felvonulásra.

Az 1906. évi keletiudvari koronázó felvonulások.

Ha mindezeket egybevetjük, úgy fogalmat alkothatunk arról, hogy a mi nyomozóleveleinkben foglalt személy-leírások mit érnek!

Nagyon jellemző azonban az, hogy az ujonczbüntettes elköveti a cselekményt és azután teszi magát felismerhetlenné, míg a gyakorlott gonosztevő előbb változtatja meg külsejét és azután követi el a büntettet. Az előbbi tehát változott alakban menekül, az utóbbi természetesen alakjában s így az utóbbi van mindenesetre a szerencsésőbb helyzetben.

2. A tolvajnyelv.

A mint a katonának, diáknak, vadászembernek, a sportfértúnak, a kártyásnak megvan a maga külön szójárása, jargonja, vagy a mint a vasutas is folyton rövidítésekkel beszél és az államvasutakat *műnek*, az üzletvezetőséget *üsnök* nevezi, ugyanezen a lélektani alapon, a rövidség kedvéért, a kedélyesség vagy guny táplálékául, végül az egymásra ismerés céljából a büntettesnek is megvan a maga jargonja: tolvajnyelv (németül Rothwelsch, francziául argot, angolul slang).

•A tolvajnyelv, mondja Gross, «akkor keletkezett, mikor az első iparszerű büntettes a magsfajta büntetthez szőtt, a középkor zavarai között fejlődött tovább az újkorig, virágzott a gonosztevők virágzásával, mikor a harminczéves és hétéves háboru, a franczia háboru — és mi hozzátehetjük: a törökkel való háboru — a rend baltalrát feldúlták. Ez idők óta vannak meg a büntettes-idiomájának a maga kifejezései, a melyekhez makacsul ragaszkodik, elhozta a jelenkorba, kibővítte s kiépítve új szavakkal, szükségyszerűen modern dolgokkal s az abhoz alkalmazkodó gonosztevő-technikával. Így jött létre a tolvajnyelv: a titkos, gyermekileg fejletlen kifejezéseknek, körülírásoknak és utalásoknak, valótlán, hamis, magukból kiforgatott dolgoknak, guny-nak és iróniának, sikamlós és érthetetlen fogalmaknak szervesen tagozódott épülete: érzékileg durva, nemzetközi, magabazárt, mindenütt megértett s hontalan nyelv. A ki valaha megírja a nyelvek psychológiáját, az írjon benne egy nagy fejezetet a nyelvek psychopathiájáról, a tolvajnyelvről.»

A büntettesnek ez a művelődési produktuma — hogy így nevezzük, — mint a műveltség is: javarészen a nyugatról származott mihozzánk: nevezetesen német földről. A mult század közepében a magyar rablóvilágnak meg volt a maga jargonja, sőt betyárírása is: de ez vele kiveszett. A ma nálunk divó tolvajnyelv javarésze az a német-zsidó-czigány keverék, a mi Németországban is divik, de van benne szláv, görög, franczia szó is.

Német talajon keletkezett, a zsidó elem úgy került bele, hogy a folytonos üldözés a zsidókat a rablók és tolvajok táborába kergette, a hol természetesen találkoztak a tolvaj ma is rablóbandában élő czigányokkal. P. o. zsidó szó: baldower = kikémlél, untermakken = megszökik; czigány: maró = kenyér.

A tolvajnyelv magán viseli a hűntettes lelkületének nyomait. Primitív szellemi képességeiből folyik, hogy az irlogenből átvett szavakat megrövidíti és egyáltalán kedveli a rövid szavakat: la = forint, lé = krajczár, kol = hazugság, cupf = elvesz, hé = rendőrség, lá = kártya. Primitív szóalkotásai a hangutánzások: himm = esőngettyű, bambim = templom, tik = óra, mekk = kecske, ávé = jókedv, ajbaj = jön a detektiv; továbbá azok, a melyek élettelen tárgyakat a rájuk néző jellemző tulajdonság vagy tevékenység szerint jelölnek meg, mint p. o. tritt = czipő, sprice = ablaktábla benyomása, karika = gyűrű, kasza = hosszú kés, czug = kéziköcsi, zongorázik = hirtőnlően kopogtat a falon s így a társával érintkezik. Szóképzésnél a szembetűnő szinek játszanak szerepet: schwarzferber = pap, hóhányó = fehér-ruha tolvaj; primitív szóképzések a következők: niman = haszontalan, nimanlovics = a kit nem érdemes meglopni, liba = uri nő, libali = leány, libalics = asszony, reissen = kártyán nyerni, niaz = kártyanyereség. Számos a természeti hasonlat: krumpli = óra, dohány = pénz. Élettelen tárgy, személy és állat egymással jelöltetik meg: aff = fogházkulcsár, róka = nyersarany, ür-géz = szinlel, evező = kéz. A büntettes cynismusa szent dolgokkal szemben: klastrom = fogház, apáczu = kejnő. Gyakoriak a cynismussal vegyes gúnyos és irónikus hasonlatok (az úgynevezett akasztófahumor) fejes = titkos rendőr, kötőfék = óralánc, exportör = nemzetközi tolvaj, hochstapler = kéregető, melkerin = kéjtolvaj, olvaszt = pénzváltás közben csal, öten vette = öt újjával lopta, evez, rajzol, megvág = lop, todten-schein = kényszerutlevél. Néhány speciális keresztneve és helynév is fordul elő, végül a mely azonban alig magyarázható meg: Aladár = a prostitált nő kitarítottja (Berlinben Louis, Párisban Alphonse), Tali = kifosztott áldozat, Czinkota = pofon, Szliácsra megy = vall, Szolnok = kórház, zrinyista = naplopó, ez utóbbi valószínűleg a Zrinyi-utetzától ered, a hol a budapesti államrendőrség épülete van.

(Folyt. köv.)

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A kínai ipar.

Khinát nagyszámú népessége és nyersanyagokban való óriási gazdagsága a legmagasabb fokú ipari fejlődésre teszi képeső. Ennek az utolsó 10—12 évben már magában Khinában is tudatára jöttek és tulajdonkép csakis ezen 10—12 év óta lehet tulajdonkép Khinában ipari fejlődésről beszélni.

Megbízható statisztikai adatok hiányában felotte nehez megállapítani, hogy számszerűleg a fentemlített idő alatt Khina industrializálódása mennyiben haladt előre. A khinai gazdasági életben történt eseményekből és a mindennapi tapasztalatokból azonban tényként állapítható meg az, hogy a khinai ipar a primitív kikészítőmódotól az európai értelemben vett gyáripar felé állandó előrehaladást tesz, mely előrehaladásban eddig kedvezőtlen körülmény nem gátolja. Ennek egyik oka abban található, hogy a khinai ipar, mint relative új és bizony-

A legutóbbi, 1906-iki durhar, melyen a mostani király még mint walesi herceg helyettesítte VII. Edvárd királyt.

Az 1906-iki keletindiai koronázó ünnepélyek.

talán téren, aránytalanul sokkal elővigyázatosabb, mint a kereskedelmi tranzakcióknál, miáltal az egész ipar szolid bázison nyugszik.

Az előbb említett statisztikai adatok hiányának következménye továbbá, hogy az ország belcéljében elszórtan létező tekintélyes számú ipari kisüzemek a nyilvánosság előtt alig jönnek tekintetbe, pedig a kisüzemek tulajdonkép a modern ipartelepek előfutárjaiként tekintendők, melyek az utóbbiaknak az utat előkészítik. Ezek a kisüzemek élénk tevékenységet fejtve ki, a szükségletek nagy részét maguk elégítik ki, néhol a szükségletek 60%-áig. Így például a kisebb gyapotszövőkről köztudomású dolog, hogy évenként körülbelül 300.000 bál nyeregypapot dolgoznak fel. E mellett a selymeszövőök, a fűrés-, riza- és búzaörlő malmok is tekintélyes munkát végeznek, sőt Hankow mellett igen sok kisebb vasmű is található.

A legutóbbi időben a kínai tőkésék minden igyekeztüket arra fordítják, hogy a jelenleg már működésben levő üzemeket, melyek igen kezdetleges berendezésűek, modern telepekké alakítsák át. E törekvésüket rendszerint siker koronázza, a mennyiben különösen Dél-Khinában növekednek rohamosan az ily átalakított és minden tekintetben kifogástalanul működő telepek.

A Khinában — az utóbbi években — történt fokozatosabb változások, újabb ipari alapítások és egyéb események a következők:

Tonghsenban évek óta működik egy cementgyár, kitűnő eredménnyel. Az utóbbi évek kedvező sikerei a gyárnak nagy jövőt jósolnak. Cementgyár létezik Kantonban is. A kormány alapítása. Olcsó, de másodrangú anyag előállításával foglalkozik.

A harmadik cementgyár 30 mérföldnyire Hankow alatt a Yangtszen működik 1910. május óta. Említésre méltó még az 1908-ban megnyitott Yangtsze Engineering Works, mely 1910-ben nagy mértékben volt kénytelen a telepet bővíteni, hogy a nagyszámú megrendeléseknek eleget tehessen. A Hangsangi vasmű, mely régebbi alapítás, szintén kielégítő eredményt mutatott fel s az eddigi nyomdokon tovább haladt előre. A Tsingkiangpu-i hszitgyár is 1910-ben is kitűnő üzletet kötött. A gyár 1905-ben alapított, 1905-ben jelentékenyen bővítve, új gépekkel szereltetett fel. Vubu-ban olajgyárat létesítettek.

Az 1910. év második felében Kantauban üveggyárat létesítettek. A pekingi üveggyárat, mely eddig nem vált be, újból szervezték.

Tientsini alapítás egy kínai társaság létesítése vas- és rövidárúk, különösen emailvasárúk előállítására.

Hankowban és Hiben bányák léteznek, illetve az utóbbi helyen egyet terveznek. Az utóbbi ilében Kantonban és Sbangbaiban papirgyárakat rendeztek be. További papirgyárak létesítése főleg a birodalom különböző részeiben, különösen Pekingben tervezés alatt állanak. 1910-ben Chefooiban 12 és Shanghaiban hét új selymeszövő állíttatott fel.

Szappan, gyertya, festék gyártására rendeznek be kisebb üzemeket Shanghai, Vuhu és Hankowban. Az előbb, említett telepek mind új alapítások és a régebben alapítottakat nem foglalják magukban, melyekre nézve a központot még mindig Sbangbai képezi. Mindinkább azonban nyilvánvalóbbá válik az a tény, hogy Shanghai, mint a kínai kereskedelem, de főleg ipar központja, jelen tőségéből némileg veszített.

A kedvező általános ipari fejlődés dacára egyes ipari

ágak helyzete kedvezőtlenre fordult. Érdekes ezen üzemeket szemügyre venni már azért is, mert ezen üzemekből következtetés vonható azon czikkekre, melyeket a külföld még jó ideig verseny nélkül szállíthat.

Hankow közelében egy üveggyár ment tönkre, ugyanaz a sorsa volt a környéken egy tü- és szög, továbbá egy ezernagyárnak, melylyel kapcsolatban több kisüzem is megszűnt. Chiangkiangban a papirgyárat zárták be. Tschentuban a szappangyár nagy nehezégekkel küzd. A Hanyag-i tügyár bezárása európai üzleti felfogás szerint igen kézen fekvő volt. 1908-ban a kormány a nagy vasművek mellett egy angol cég tervai alapján egy épületet tü- és szögyárnak rendezett be. A gépek és berendezések elsőrendűek, a hibát azonban azzal követték el, hogy a gyár igazgatójának nem szakembert neveztek ki. A Kbinába szlitott nagymennyiségű tü- és szög arra engedlett következtetni, hogy csak félig műszakértelmi vezetés mellett a gyár igen jól érvényesült volna. Így azonban évről-évre deficizzel dolgozott. 1910-ben a régi helyett új igazgatót neveztek ki, ez azonban már nem tudta a gyárat talpra állítani, úgy, hogy a kormány a gyárat bezárta, minek következtében az odatelepitett lakosság kenyér nélkül maradt.

KÉPEINKHEZ.

Az 1906-iki keletindiai koronázó ünnepélyek.

Most a napokban tartották meg V. György angol királynak, mint India császárnak koronázó ünnepélyét, vagy mint ott nevezik: császári „dur-bar”-ját. Az ezer-egy éjhez hasonló eme ünnepélyt Delhi-ben, India ősi fővárosában tartották meg. Több százezer embert vártak az ünnepélyre Delhi-be, de a látogatók száma jóval túlhaladta a várakozást.

A Himalája lábánál megjelentek ez alkalomból India fejedelmek, rajah-i és egyéb urai s rendkívüli fényvel és pompával ülték meg az ünnepélyt. A különböző népfaj az ő fehér, aranyos selyem és bársony ruházatában, gyémántjaival, rubinjaival és gyöngyeivel s országokat érő ékszereivel soha el nem felejthető látványt nyújtott.

A király hófehér paripán, a királyné hatlovas díszhintóban ment a koronázási térre, a hol tömördek katonaság és népsokadalom várta őket.

A szertartás megkezdése után az új császár meghajtotta magát a népsokadalom előtt, a királyné bókolt s India népei ujjongva üdvözölték a császári párt. Aztán ismét lóra szállott a király és szemlét tartott a mintegy 70,000 főnyi katonai csapat fölött. A királyné pedig hintójáról nézte végig a katonai parádét.

Aztán újból visszatértek a trónra és fogadták a fejedelmek hódolatát. Mikor pedig mindezeknek vége volt, egy herold jelent meg fehér lovon s egy sereg apródtól követve a nép közé vágatott s a harsonák figyelmeztető hangjai után kihirdette a koronázási hitlevelet.

Hogy mily pazar fényvel s a keleti ragyogásnak minő pompájával történt meg ez az ünnepély, kitűnik abból, hogy az egyik fejedelemtől: Haiderabadi Nizám-nak, aki elsőnek járult a császári pár elé, több mint 140 millió rupia évi jövedelme van, egy másik maharadzsa pedig négy millió értékű koronát viselt.

Olvasóinknak ezuttal az 1906. évben tartott durbar-ról való képeket mutatjuk be, mert a mostani ünnepélyről szóló képek még hiányoznak. Az itt látható

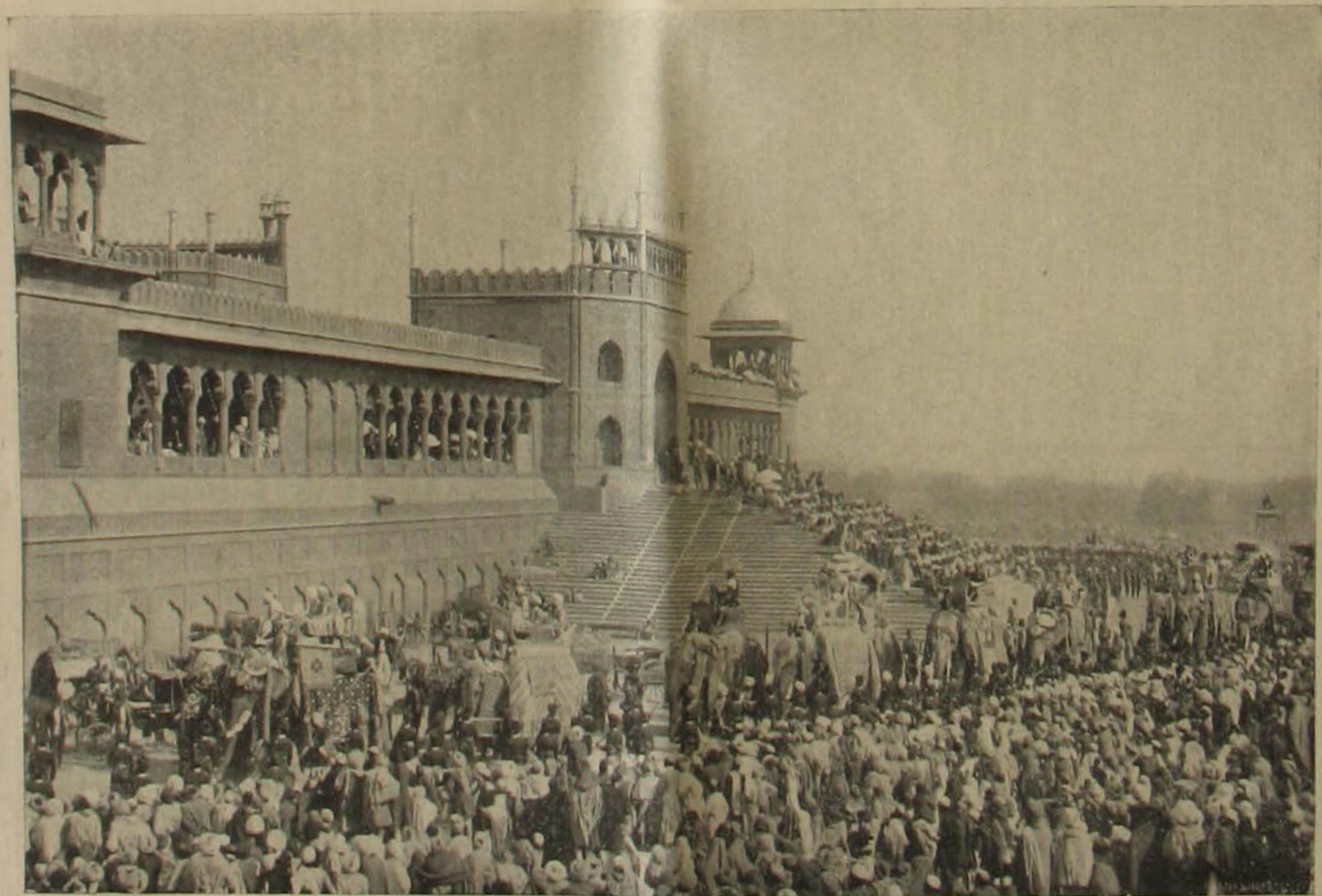
BUTOR

közpénzürt v. részletfizetésre legjutányosabb áron

EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRÜT 8. SZ.

13 Képes árjegyzék ingyen. : : Telefon 88-59.

BUTOR

A felvonulás eleje.

Az 1906-iki keletindiai koronázó ünnepek

batalmas, árkádszerű épületekkel körülvett területen gyűlt össze most is Indiának minden számottevő egyénisége, mabaradszák ezekre menő kíséreteikkel, az angol alattvalók egész tömegei s a koronázási szertartás befejezése után körmenetben vonult fel — a régi, de most újhól megint császárvárossá proklamált — Delhi utcáin.

HIREK.

Miniszteri döntés a rendőr-kutyák ügyében. A m. kir. belügyminiszter ur határozata szerint, mindaddig, míg a rendőr-kutyák használatát folytatni előállható felelősség jogi következménye stb. törvényileg, esetleg rendeleti uton szabályozva nem lesz: rendőr-kutyának egyes altisztek által leendő beszerzését, kiadomítását s a lakományában való tartását, valamint ily kutyáknak csendőrségi szolgálatban való használatát, még kísérletezés-képen sem engedélyezte.

Adomány. A köcei őr, Kumi József őrvezető gyűjtéseként 37 koronát küldött a felállítandó csendőrségi intézmény javára. Ezzel az intézmény alapvetése 25,400 korona 61 fillérré emelkedett.

Altiszti tanfolyamok felállítása a kerületeknél. Miután a batárszelen felállítandó őrök altiszti szükséglete az altiszti állománynak jelentékeny részét igénybe fogja venni, nehogy ezáltal, valamint az egyébkénti fogyatékok által, az altiszti állományban hiány keletkezessen, a honvédelmi miniszter ur intézkedése folytán, a nagyváradi altiszti tanfolyamon kívül, 1912 jan. 15-ével, minden kerületnél altiszti tanfolyam fog felállítani, melybe első sorban a továbbképző tanfolyamot végzett legénység fog vezényeltetni. A tanfolyam hallgatóinak számát, a szükséglet mérvéhez képest, a kerületi parancsnokok állapítják meg. A felállítandó tanfolyamok, valamint az eredetileg három hónapi időtartammal felállított nagyváradi altiszti tanfolyam időtartama is hat hónap lesz.

Huszkoronás bankjegyek újabb hamisítványainak ismertetése. A folyó évi 12840/eln. számú honvédelmi miniszteri körrendelet szerint, az osztrák-magyar bank ez idő szerint forgalomban levő 1907. évi 20 koronás bankjegyeinek egy újabb, meglehetősen sikerült hamisítványa (5. számú) került forgalomba. Ezen hamisítványoknak leírását a rávonatkozó teljertartalmu rendeletben, lapunk mai számának hivatalos részében közöljük. A negyedik számú ily hamisítványok leírását lapunk folyó évi 47. számának hírei között közöltük volt.

Kérelem. Vint Miklós, a késmárki őrön szolgáló csendőr ez. őrvezető, kéri Cserneszku János II. számú csendőrkerületbeli csendőrt, kivel a cs. és kir. 43. gyalogezred, 15. századánál együtt szolgált, hogy címét vele közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

Cselédbál. Pullmann Jamesné asszonynál, az amerikai felső négyszáz egyik előkelő tagjánál, nemrégiben jelentkezett egyik szolgálója, Joseph Fitzpatrick, azzal a tiszteletteljes kérelemmel, hogy newyorki kőtelemeles garázs-épületét engedje át neki, hogy kartársaival és barátnőivel cselédbált rendezhessen. Az úrnő nemcsak készséggel megadta beleegyezését, hanem fölbatalmazta arra is, hogy

ez alkalommal automobilját is használhassa; utasította kertészét, gondoskodjék a bali terem megfelelő díszítéséről. Az estén való részvételtől azonban lemondott csupán azért, hogy a bál látogatói teljesen fesztellenül érezzék magukat és hogy az urak és hölgyek a védő-asszony jelenlétével járó terhektől megszabaduljanak.

Az estére mintegy hetven meghívót hocsátottak ki, jól megválogatván természetesen azokat, a kiket a zártkörű mulatságra méltóknak tartottak. Csupán olyanok kaptak jegyet, a kik a legelőkelőbb milliomosoknál állanak hosszabb ideje szolgálatban.

A meghívott lakajok, kertészek, kocsisok és soffőrök teljes parádében, frakkban, fehér mellényben és fehér nyakravalóval jelentek meg, a hölgyek pedig kivétel nélkül elegáns és izléses toilleteben. Pompás, értékes ékszerekben se volt hiány, némelyik hölgyvendégen valóban gyönyörű drágaságok ragyogtak. Ha valaki belépett volna a bálterembe, a nélkül, hogy tudja, kik a jelenlévők, könnyen azt vélhette, hogy valamennyi vendég a legelőkelőbb körökből került ki.

Ruhapróba mozgófényképpel. Egy előkelő párisi nő divatterem tulajdonosa érdekes újítást honosított meg. Az újítás abból áll, hogy a pongyolát, felöltőt avagy öltözeteket vásárló hölgyeket bevezetik a kellőképpen el-sötétített terembe, a hol a kifeszített vásznon egymásután jelennek meg a czég modelljei színes mozgófényképpen, melyet a czég részére egy párisi mozgófényképgyár készít. A legújabb pongyolafőpróba így történik: a vásárló hölgy és a kísérői helyet foglalnak a bemutatóteremben. A vetítés megkezdődik és láthatóvá válik egy fényesen berendezett hálószoba. A menyezetes ágyon csábító szépségű nő hever, rajta a czég-készítette pongyola, melyben oldalról megmutatja magát. Azután más milióban más pongyola vagy bluz fölpróbálása, illetve bemutatása következik. Az eredeti újítás a vásárló hölgyeknek igen megtetszett s a czég is jó hasznát látja, mert üzleti forgalma jelentősen megnövekedett.

Harc a hozomány ellen. Amerikában liga alakult, a mely azt tűzte zászlójára, hogy küzdeni fog a hozomány ellen. A liga alapelvei ezek: 1. Minden asszony, a ki házasságra lép, olyan értéket visz magával, a mivel semmi hozomány nem ér föl. 2. Az asszony lelkében rengeteg a kincs: egy férfi élethossziglan erőt meríthet belőle. 3. Az asszony a világ gazdagsága, a ki az ég tisztaságát, a tenger poéziáját és a nap tüzeit egyesíti magában. 4. A házasság küszöbén minden gazdag asszonynak félre kell löknie a pénzét, különben soha se tudhatja, hogy a csók, az ölelés nem a pénzének szól-e. 5. A hozomány eltörlése rendkívül emeli a nő morális értékét. 6. A kiválasztott élettársban a férfi csak ezután láthatja az igazi értéket. 7. A hozomány eltörlése minden jó visszaállítását és egyuttal az örök szerelem dialát jelenti.

Szerkesztői üzenetek.

F. P. cs. őrvezető. 1. Áthelyezésnél nem; ha az orvosi vizsgára parancsilag berendelik, szintén nem. 2. Kérelmére csak akkor adhatunk határozott feleletet, ha tudnánk, hogy a külön ruhát a fennálló rendeletok értelmében szerezt-e be, ha igen, úgy a bevételezés téves, legközelebbi tisztai szemle alkalmával tegyen jelentést a kérésre az intézkedéseket.

Botpuska. Olvassák el K. Nagy Sándor kir. táblabíró úrnak

FIGYELMEZTETÉS!

Ne vegyen addig grammofont, eufont, hanglemezt vagy bármily más hangszert, amíg

REICH ALADÁR műhangszer készítő
BUDAPEST, VIII/c. NÉPSZÍNHÁZ-UTCA 27. szám.

Csendőröknek 5% engedmény!

képes árjegyzékét el nem kéri, amely ingyen lesz küldve. ::

Grammofon 22 K, eufon 35 K, hanglemezek 2-40 korona.

a «Csendőrségi Lapok» 1909. évfolyamában — 35., 36. és 37. szám — «Fegyvertartási rendeletek» czimben közzétett cikk-sorozatát.

Actio. 1. Még körülbelül, sem tudjuk megmondani. — 2. Franklin-Társulatnál Budapest. I. és II. kötet 16 korona.

Endakoló. Az órs saját szállítása alkalmával a nősét is tartozik szállítani.

Tudnivágyó. 1. Kérheti, de alig hiszszük, hogy engedélyezni fogják. 2. Ez oly kérdés, mire felelni nincs módunkban. 3. Ha ont a nő bepereli, a polgári bíróság megítéli; mennyt, azt mi nem tudhatjuk. 4. Ha feljeleni, előre láthatólag kollektivitás lesz, sőt nem lehetetlen, hogy fenyítés lesz a vége.

Polgári állásra vágyó. 1. Vett értesítés szerint nem. 2. Nem. 3. 2—2 osztályból lehet egyszerre összevont vizsgát tenni; hogy mibe körül azt megtudhatja valamelyik polgári iskolai igazgatóságtól.

N. L. ny. csendőr cz. őrsv. 1. Az esetben, ha az újra felülvizsgálatnál szolgálatra alkalmasnak találják, igen, felvétele esetén be lesz számlitva, illetékeit is megkapja. Egykoronás bélyeggel ellátott kérvényt kell a honvédelmi miniszter úrhoz címelve közvetlenül beküldeni. 2. A visszaadást kellően megindokolt kérvényben kell a honvédelmi miniszter úrtól kérni. Rendes körülmények között, ha már igazolvány alapján kineveztetett, az igazolvány többé nem adatik vissza.

Vitakozás. A kérdézet ügyre nézve jogszabály nincs, ha azonban önnök jól esik, akár ötöt vagy többet is viselhet.

Órs. Besztercebánya, P. Zs. és V. L. Sorsjegyeik nem húzattak ki.

S. L. Valahányszor az őrsön a nötlenek létszáma az illetékszabály 38. §. 1. pontja értelmében három főre leszáll, ezen napokra a fenntartási pótlékre az őrsnek igénye van. e tekintetben az «Iletékszabály» világosan intézkedik. Hiba volt, hogy nem számították fel, mert hogy visszamenőleg el lehet-e már számolni, mi nem mondhatjuk meg. Próbálják kérni indokolt jelentésben a számparancsnokságtól. Az elvezénylés is apadásnak tekintendő.

999. 1. Bizonyos korlátok között igen. 2. Semmi körülmények között sem fog beszámíttatni. 3. Helyőrségekkel nem bíró állomásokon korlátozás nélkül viselhető.

D. Néhányszor már megizentük, hogy a zsold le nem foglalható. Nyngdíjnál a 600 koronán felüli összeg.

HIVATALOS RÉSZ.

Közigazgatási döntvények.

Hamisított élelmieczikk forgalomba hozatala csak akkor büntethető, ha az szándékosan vagy a köteles gondosság elmulasztásával történt. Az az árus tehát, a ki elsőrendű czégtől vesz élesztőt és azt azon czég csomagolásában és az által adott megjelöléssel árusítja, az élesztő hamisított voltaért nem felelős.

(A m. kir. földmívelésügyi miniszter 1910. évi 97,055. sz. határozata.)

Ipartelep beszüntetését a rendőrhatalóság el nem rendelheti.

(A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 11,087,1910. sz. határozata.)

Körrendelet.

12,840 eln. sz. Az Osztrák-magyar bank 1907. évi 20 koronás bankjegyeinek egy újabb, meglehetősen sikerült hamisítványa (5. számú) került forgalomba.

Ezen hamisítványoknak biztosabb felismerhetése, valamint a hamisítók és forgalomba hozók könnyebb tettenérhetése végett azok ismertető jeleit a következőkben közlöm:

A hamisítvány előállítása oly módon történt, hogy a hamisító a valódi bankjegy magyar és német képerő photomechanikai uton és rajzolással ugy a két jegyképről, valamint az alapnyomatról nyomtató-lemezeket készített és ezekről a hamisítványt a valódi jegynek körülbelül megfelelő színnel fehér velinpapírra lenyomta.

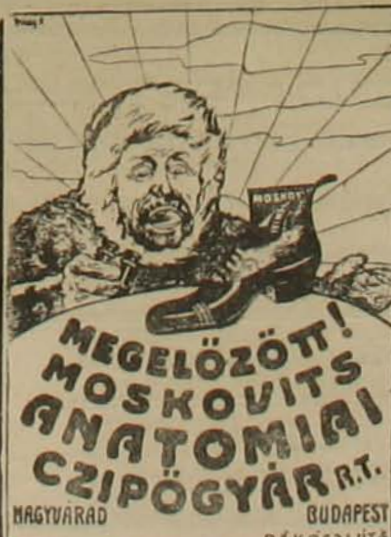
A sorozat- és számmegjelölés a hamisítványra nyomdai betűkkel és számjegyekkel fekete színnel nyomtatott rá.

A hamisítvány futólagos megtekintésénél elmosódott huszkoronás bankjegynek benyomását kelti.

Tűzetesebb vizsgálatnál kitünik, hogy színe a valódi jegy színétől különbözik, hogy a valódi bankjegy fénytelen színe helyett zsiros fénye van és hogy a hamisít-

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsó finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség. boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

vány papirja vastagabb és pubabb mint a valódi bankjegye.

A kék eszményi fej, valamint a profil-fejek arczkifejezése nincs egészen eltalálva. Az utóbbiak, különösen a magyar jegykép vörös profil-fej körvonalai az árnyoldalon esetlenek.

A többszínű alapnyomat vonalai kevésbé pontosak mint a valódi jegyen.

A sas rajzánál a láncz alsó végén ábrázolt gyapju helyett csak köralakú folt van.

Az «Oesterreichisch-ungarische Bank» czéggjegyzésében két hiba van és pedig: az «Oesterreichisch» szónál az első ch ily alakú: CH, az «ungarisch» szónál pedig a ch ilyen alakú: CH, a valódi jegynél ellenben a ch betűk mind ily alakúak: CH.

A magyar ezimer feltűnően üres és világosabb, mint a valódi jegyen.

A magyar szövegben a «22» keltezésnél az «án» alatt elmaradt a huzás.

E hamisítvány előállítási módjából és minőségéből annak az 1907. évi 20 koronás bankjegyek 4. számú hamisításával való összefüggésére lehet következtetni.

A 4. számú hamisítvány ismertetését a «Rendelei Közlöny» 1911. évi 38. számában megjelent 11,301 eln. 1911. számú körrendelet tartalmazza.

Utasítom a penzkezeléssel és a pénzfelvételével megbízott közegeket, hogy az 1907. évi 20 koronás bankjegyek elfogadása körül a legnagyobb óvatossággal járjanak el, azokat minden egyes fizetés alkalmával tüzetes és beható vizsgálat alá vegyék, hamisítványok felfedezése esetén pedig G—19. jelzésű utasítás I. rész 22. §-ának 7. bekezdésében előirt rendelkezéseknek megfelelően járjanak el.

Budapesten, 1911. évi november hó 28-án.

Hazai Samu, s. k. honvédelmi miniszter.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Rusz János, II. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, 12 évet meghaladó szakaszparancsnoki működése alatt a közbiztonsági szolgálatnak kiváló szakértelemmel történt irányítása, alárendeltjeinek gondos nevelése, előjáróinak odaadó támogatása s egyáltalában kötelmeinek mindenkor ernyedetlen szorgalommal való teljesítéseert.

Grosz Frigyes, VII. számú csendőrkerületbeli járás-

örmester, 37 évi csendőrségi szolgálata alatt mindenemű alkalmaztatásában, de főként a különleges szolgálati viszonyainál fogva, nagy szakértelmet, tapintatot és fáradságot igénylő predeáli nemzetközi belépőállomás őrsének 26 évi vezetése alatt, önfeláldozással teljesített eredményes tevékenysége és az intézmény tekintélyét is öregbítő kiváló magatartásáért.

Előléptettek.

1911 december 6-ával:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Gál Lajos, Loránt József, Butyka Dénes, Pestyán István, Székely Domokos, László Imre, Székely Ilyés őrsvezetők; továbbá

1911 december 1-ével:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Vitos Ádám, Vitályos György, Aszalós Sámuel, Mordauer György, Kovács Mihály, Mészáros István, Bandi Dénes és Simon János cz. őrsvezetők, őrsvezető cz. őrmesterekké.

Katonai szolgálati jel:

A II. o. legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:
a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Sándor István csendőr cz. őrsvezető, 1911 december 1-én, Blága Péter I. cz. őrsvezető, 1911 decz. 7-én;

HASZNÁLT ÍRÓ GÉPEK

bármely rendszerben. Állandóan nagy választék.

Glück M. Ödön,

Budapest.

írógép-kellékek szaküzlete.
Javitó-műhely.

IV., Liszt Ferencz-tér 18.
Telefon: 153-41. sz.

ÓRÁK, ÉKSZEREK

ezüstművek, china-ezüst disztargyak

kizárólag legfinomabb minőségben gyártáron beszerezhetők.

Legújabb angol rendszeri

részletfizetési
módozatok mellett is.

REICH MÓR és FIA
ékszerkészítők és órássok
SZEGED 19.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

1912. évi előjegyzési naptáraink megjelentek,
azokat minden rendeléshez díjtalanul mellékeljük.

